

Notat

Utvidelse av cruisekai Eidfjord – avklaring om det er behov for søknad om tillatelse til arbeider i sjø

Til:	Statsforvaltaren i Vestland v/Magne Nesse	Fra:	ViaNova
Dato:	2025-09-03	Referanse:	12993 Cruisekai Eidfjord
Rev.:		Rev.dato:	

1. Utvidelse av cruisekai i Eidfjord

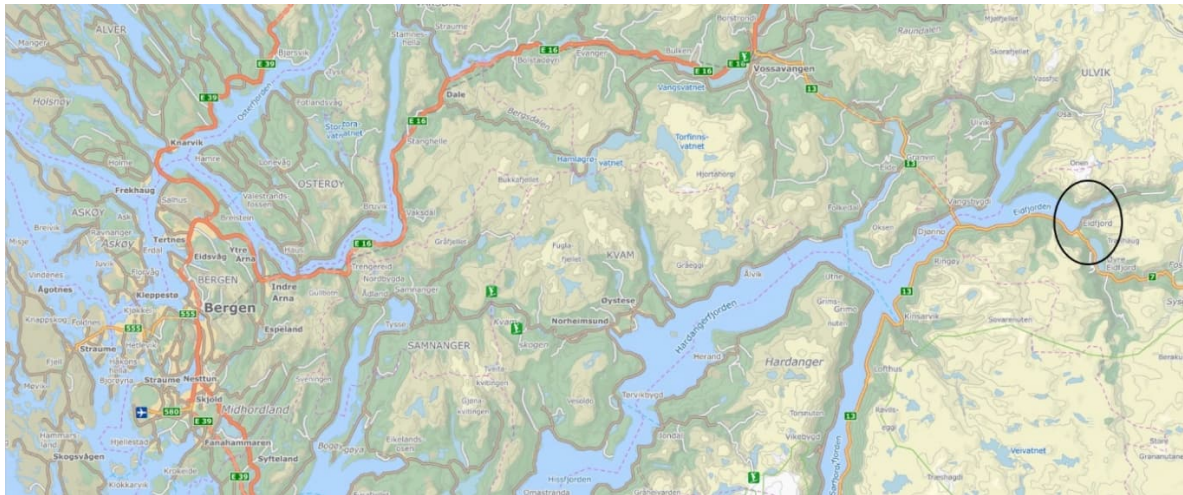
1.1 Bakgrunn

Visit Eidfjord KF skal etablere landstrømanlegg slik at cruiseskipene kan benytte strøm i stedet for å måtte ha motorene gående når de ligger til kai. For å kunne etablere anlegget, må kaien utvides for to formål. Kaien må forlenges med 40 m, slik at skipenes kontaktpunkt kommer innenfor kaien, og det må etableres et område hvor bygget for landstrømanlegg kan plasseres uten å være til hinder for bruken av kaia. Prosjektet og arbeidene som omtales i dette notatet gjelder kun utvidelsen av kaia, inkludert området for plassering av landstrømanlegget. Selve strømanlegget vil håndteres som et eget prosjekt neste vinter (2026/2027), og skal være operativt for cruisesesongen 2027.

Eidfjord cruisekai ligger innerst i Hardangerfjorden i Eidfjord kommune som vist i Figur 1. Kaien har adresse Ostangvegen 27, 5783 Eidfjord og Gnr./Bnr. 4/109. Grunneier er Eidfjord kommune. Områdeplan Menes-Vik-Lægreid med plan ID 2013001 er endelig vedtatt med ikrafttredelsesdato 27.06.2016. Utvidelse av kaien er vedtatt 02.06.2025. Utsnitt fra reguleringsplan er vist i Figur 2.

Hensikten med dette notatet er å avklare om de planlagte arbeidene faller inn under Forurensningsloven §8 som sier at vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er tillatt uten at det foreligger tillatelse, dersom forurensningene ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper.

Planlagte arbeider med tilhørende vurderinger av risiko for naturmangfold og fiskeriinteresser er beskrevet i notatet.

Figur 1 Plassering av Eidfjord cruisekai. Kilde: www.kart.finn.no

Figur 2 Utsnitt av reguleringsplan

1.2 Fremdrift

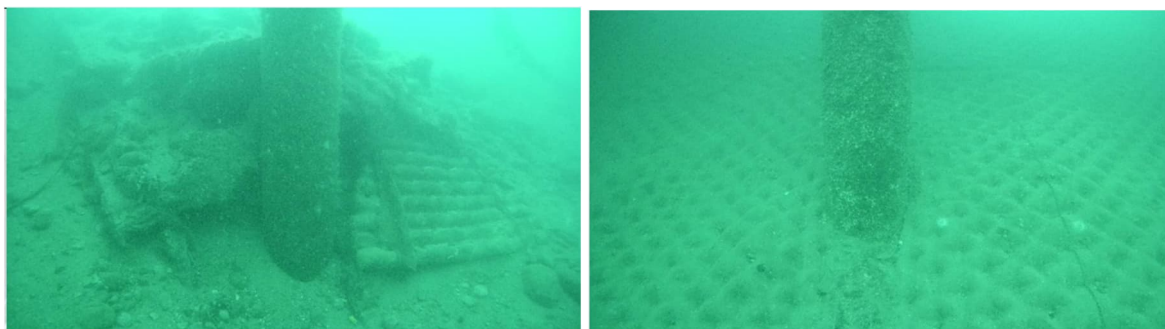
Arbeidene i forbindelse med utvidelsen av kaia skal gjennomføres vinteren 2025/2026, slik at det er klart til cruisesesongen 2026. Det er trangt på stedet og byggearbeidene må derfor være ferdige til sesongen starter.

1.3 Planlagt gjennomføring

Prosjektet er en totalentreprise og kontraktsgjennomføring er planlagt i starten av oktober 2025 med oppstart peling for kaiutvidelsen medio november 2025. Pelearbeidene er planlagt fullført i løpet av desember 2025. Siden det er en totalentreprise, er det en del forhold som ikke er kjent på nåværende tidspunkt. Det er estimert med ca. 30 stk ø600 peler, men det er ikke sikkert entreprenøren ender med akkurat samme mengde. Det vurderes som klart mest sannsynlig at det heller blir færre enn flere peler, men dimensjonen kan gå opp. Det forventes at totalentreprenør velger ramming av peler.

Etter gjennomført peling vil det i perioden januar til mars 2026 foregå betongarbeider over vann, som består av en kombinasjon av montering av prefabrikkerte elementer og plasstøpt betong. I løpet av april kan utstyr monteres, men alle tyngre arbeider må være ferdig i løpet av mars før de første anløpene av cruiseskip. Hele prosjektet skal være fullført til 1. mai 2025.

I konkurransegrunnlaget er det i tillegg en opsjon for utlegging av ny erosjonssikring i form av betongmadrasser på nordsiden av kaien (motsatt ende av forlengelsen). Eksisterende madrasser lagt ut ved bygging for 20 år siden har blitt spredd / flyttet seg som følge av skipenes propellkraft mens de ligger til kai. Se bilde i Figur 3. Dersom opsjon utløses skal det legges ut en litt annen type madrass som forankres slik at de ikke vil bevege seg som følge av propellstrøm. Omfanget er ikke nøyaktig avklart, men det er vurdert at det kan være inntil 1 000 m².

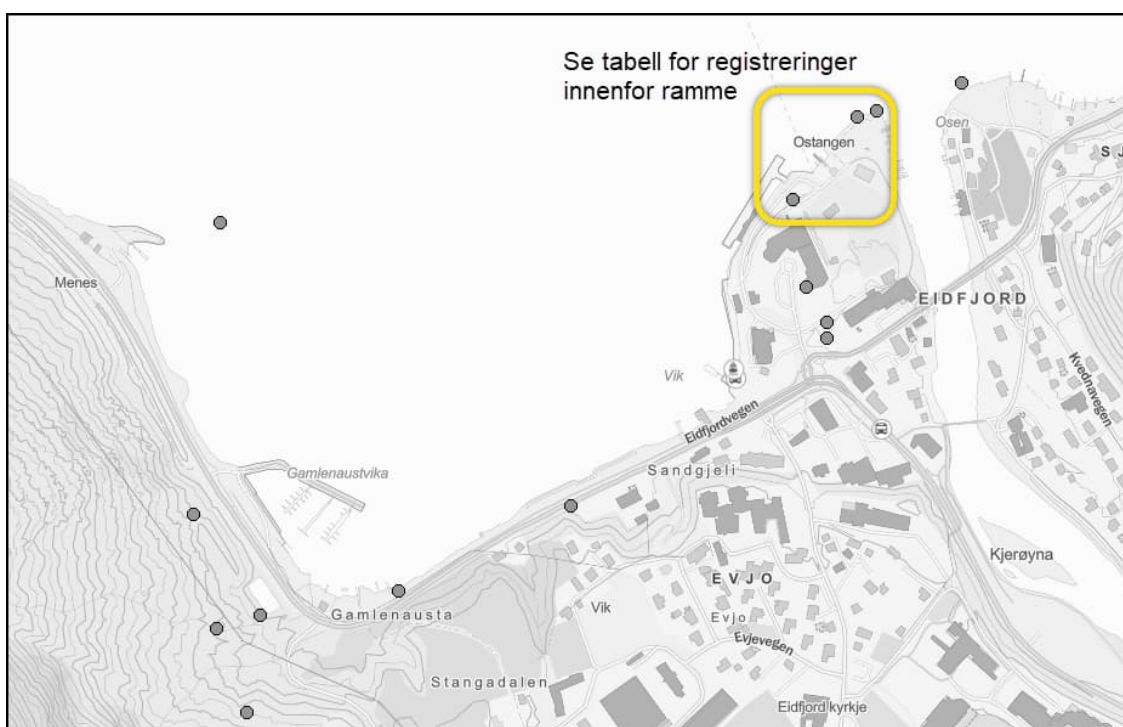
Figur 3 Venstre: Betongmadrasser som er flyttet seg som følge av strømforhold skapt av skipene som ligger til kai. Høyre: Bilde tatt under kaien som viser hvordan madrassene skal ligge. Bildet viser også at det er svært lite finstoff samlet på madrassene.

Det er ikke behov for utfylling i forbindelse med de planlagte arbeidene.

Tegninger som viser planlagte arbeider og forslag til plassering av peler er vist i vedlegg. Det foreligger ikke tegninger som viser plassering / utlegging av ny erosjonssikring da dette er en opsjon som det er uklart om vil utløses på nåværende tidspunkt.

1.4 Naturmangfold

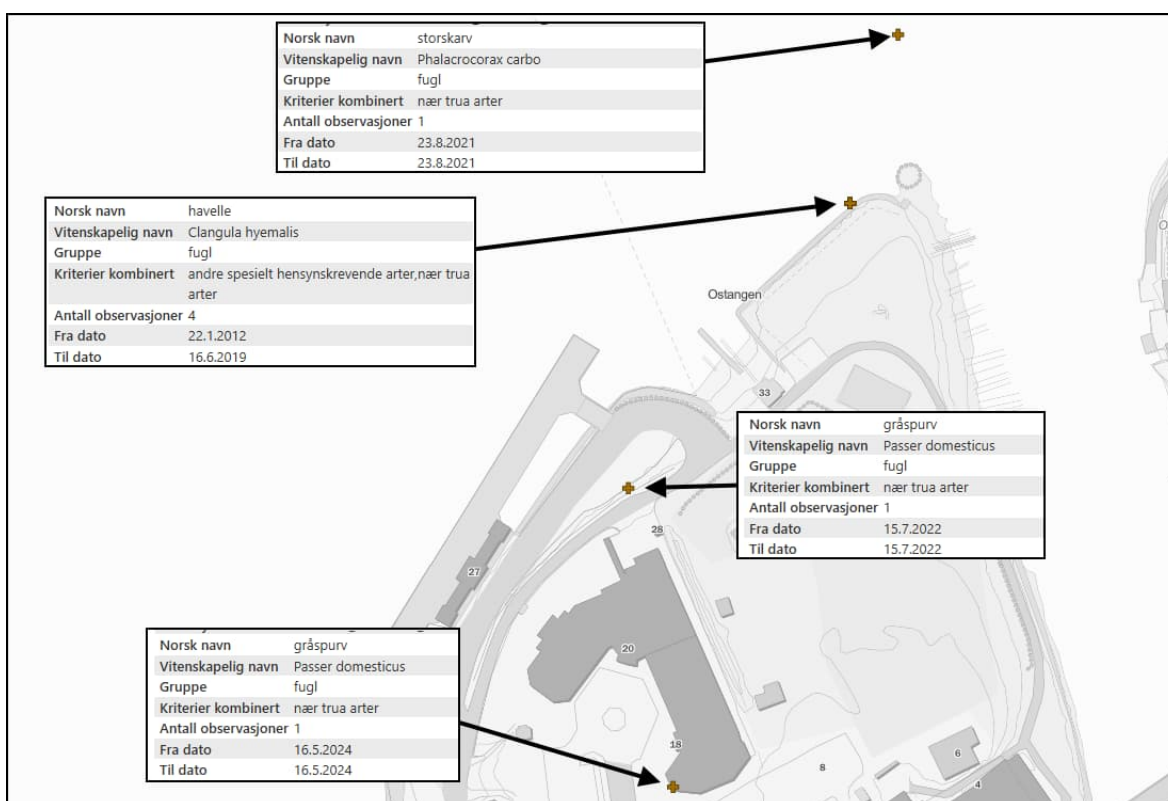
Det er utført en kartlegging av YM-forhold ved bruk av Artsdatabanken og Fiskeridirektoratets kartdatabase. Funn og utsnitt av kart i databasene er vist i Figur 4 til Figur 13 under.

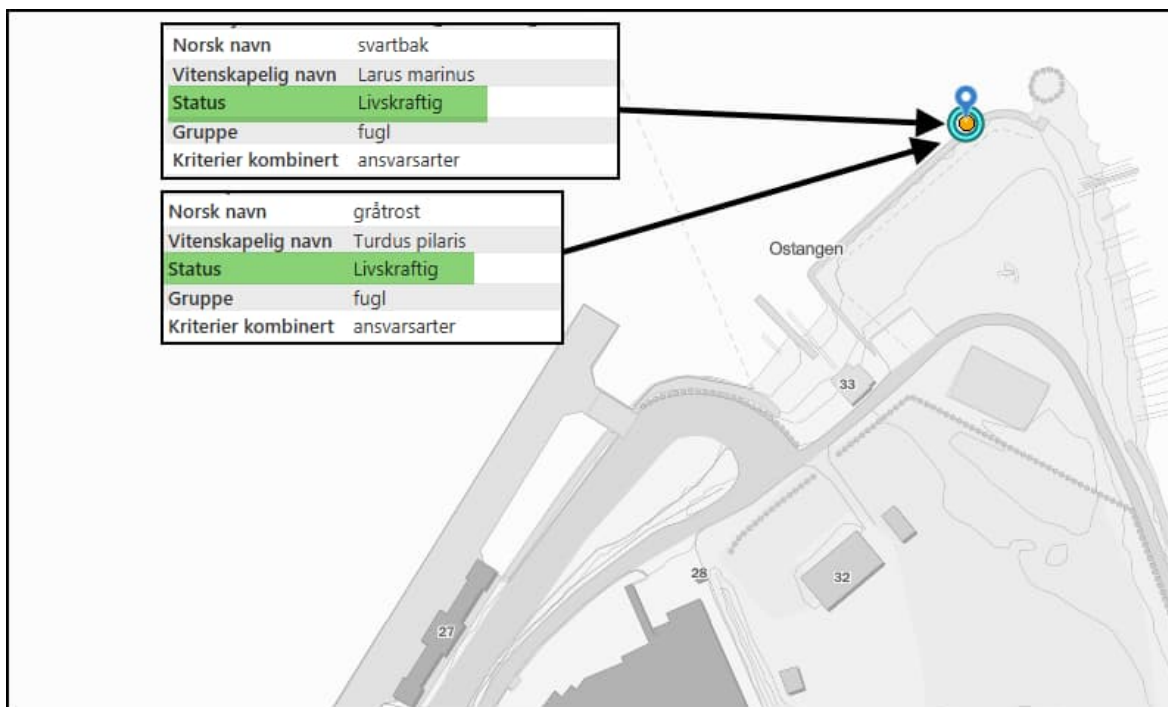
Figur 4 Arter av særlig stor forvaltningsinteresse / Trua arter

Tabell 1 Arter av særlig stor forvaltningsinteresse / trua arter

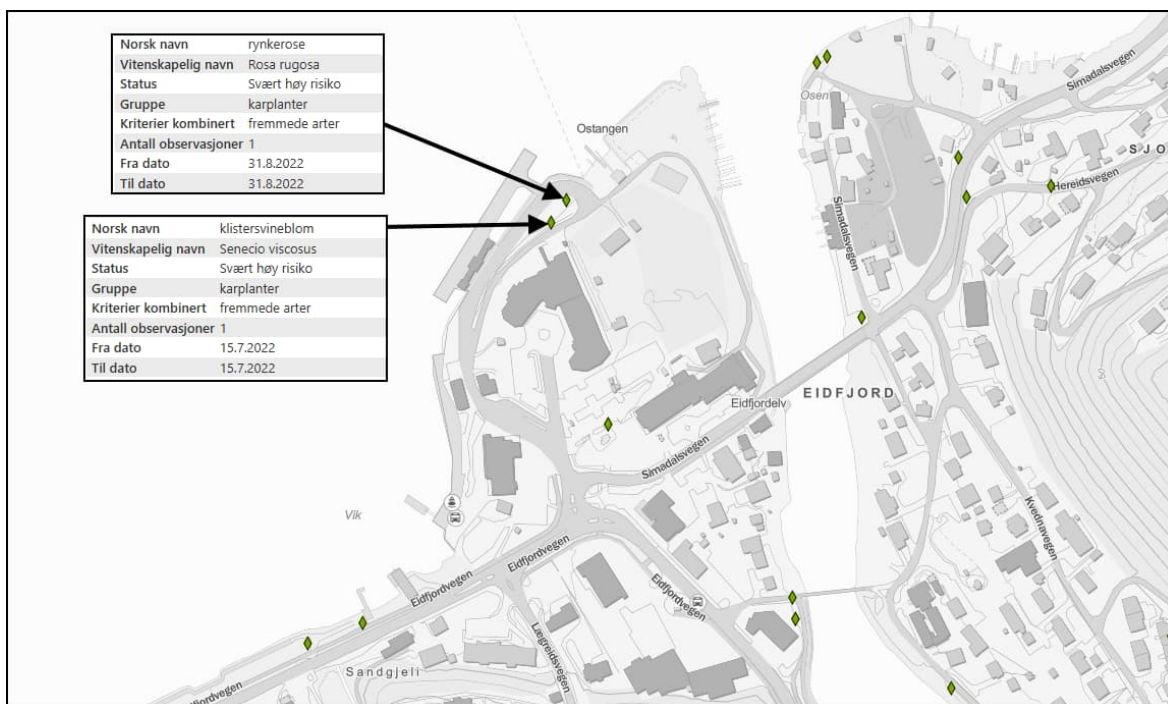
Arter av særlig stor forvaltningsinteresse / trua arter							
Norsk Navn	Vitenskapelig Navn	Status	Gruppe	Krit_Kombinert	Ant. Obs.	DatoFra	DatoTil
hvitryggspett	Dendrocopos leucotos	Livskraftig	fugl	andre spesielt hensynskrevende arter	2	09.06.2013	21.02.2015
havelle	Clangula hyemalis	Nær truet	fugl	andre spesielt hensynskrevende arter, nær trua arter	4	22.01.2012	16.06.2019
svartand	Melanitta nigra	Sårbar	fugl	trua arter	7	27.12.2008	05.11.2024
vipe	Vanellus vanellus	Kritisk truet	fugl	trua arter	1	03.04.2011	03.04.2011
hettemåke	Chroicocephalus ridibundus	Kritisk truet	fugl	trua arter	5	03.04.2011	06.11.2014
fiskemåke	Larus canus	Sårbar	fugl	trua arter	52	16.01.2000	05.11.2024
storspove	Numenius arquata	Sterkt truet	fugl	trua arter	2	31.03.2019	10.04.2020
gråmåke	Larus argentatus	Sårbar	fugl	trua arter	49	16.01.2000	20.01.2025
granmeis	Poecile montanus	Sårbar	fugl	trua arter	2	24.09.2011	28.09.2023
sothøne	Fulica atra	Sårbar	fugl	trua arter	1	12.02.2012	12.02.2012
grønnfink	Chloris chloris	Sårbar	fugl	trua arter	7	03.04.2011	27.05.2025

Figur 5 Nær trua arter

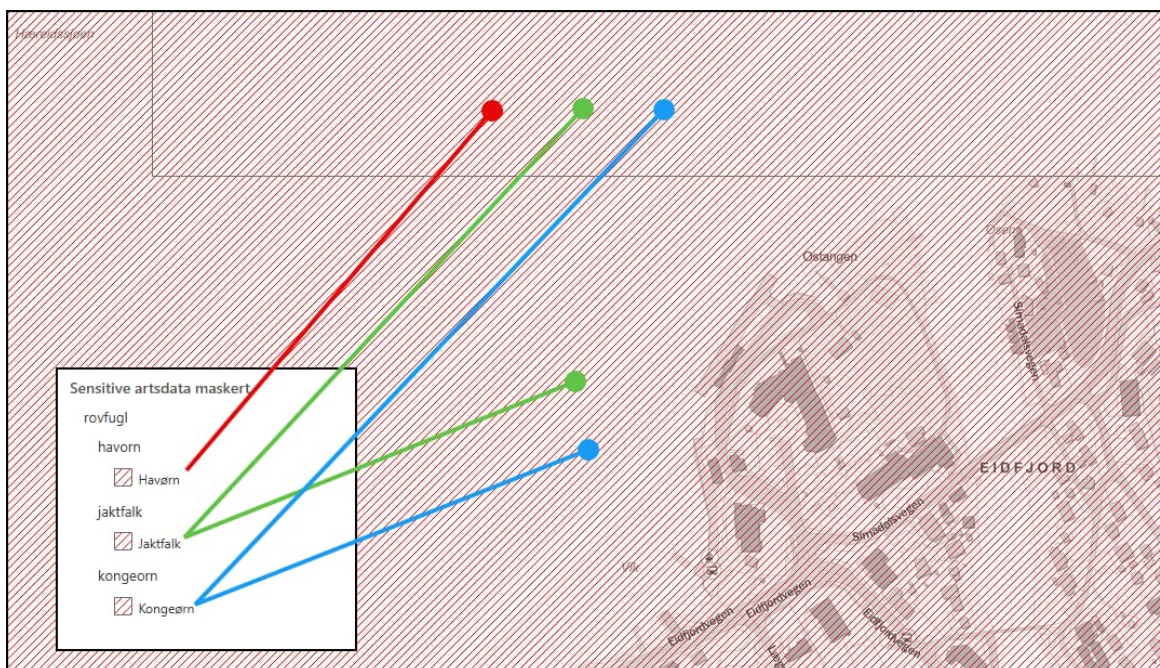
Figur 6 Ansvarsarter

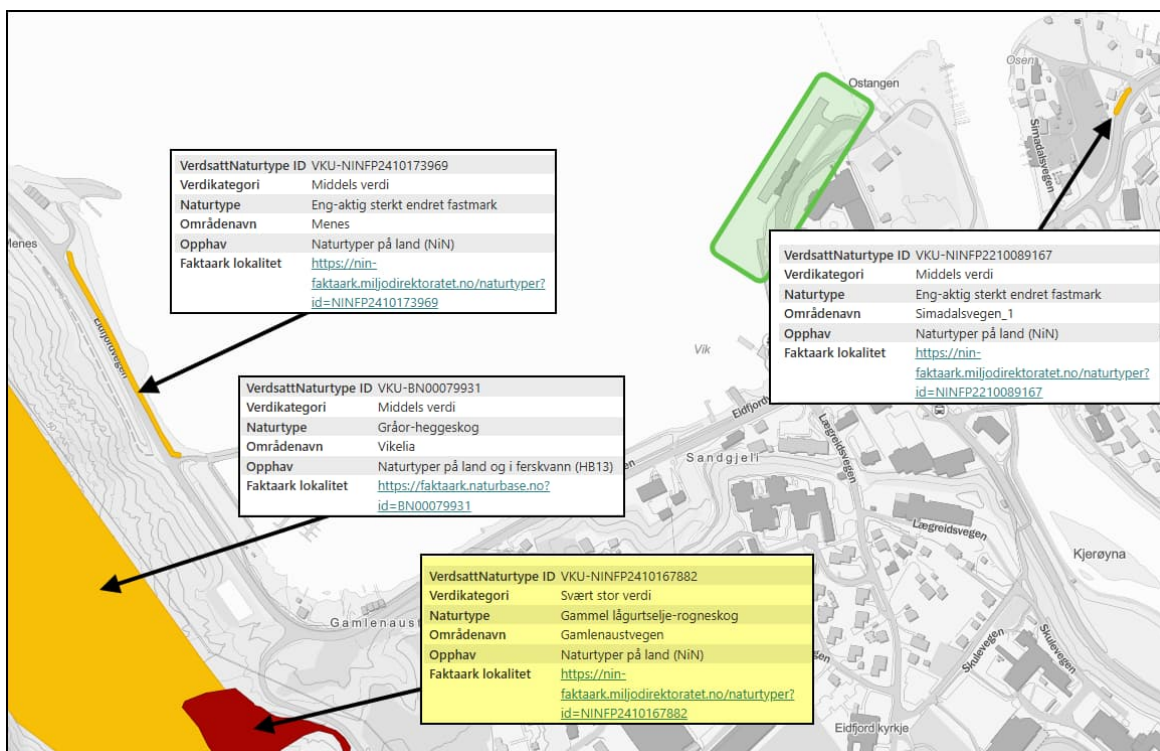
Figur 7 Fremmede arter

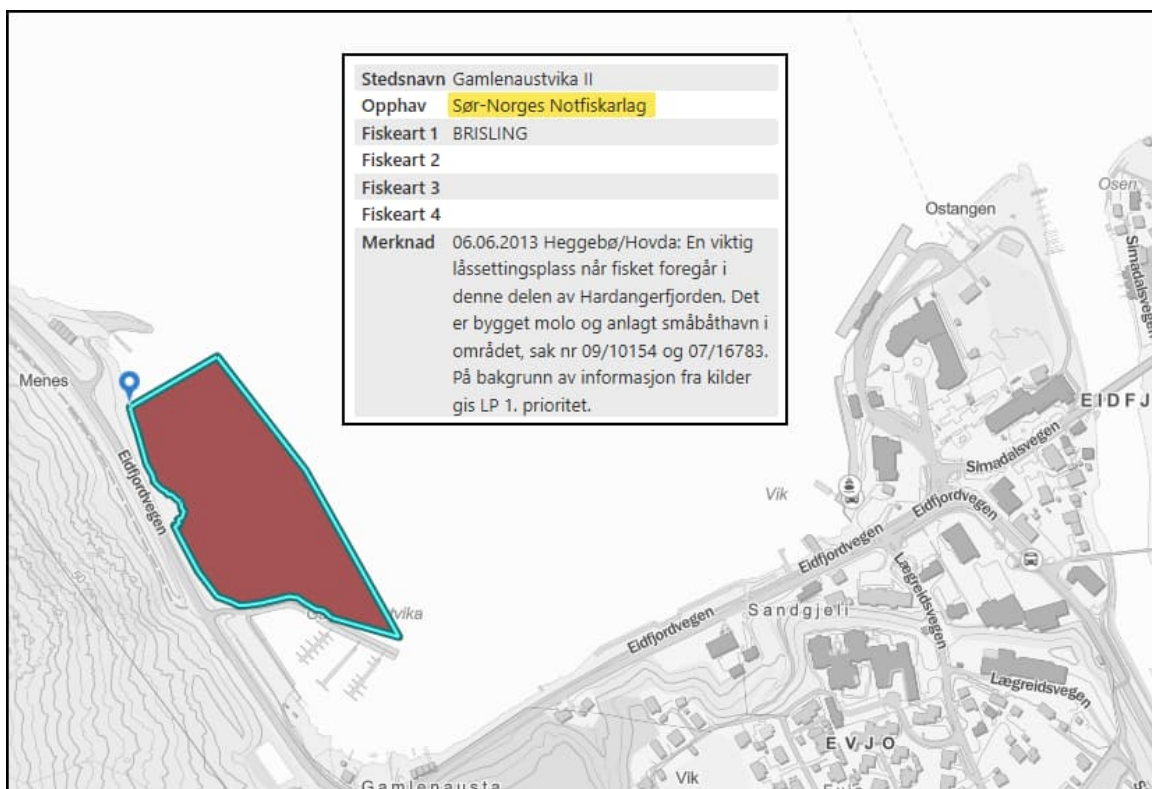
Figur 8 Anadrome laksefisk

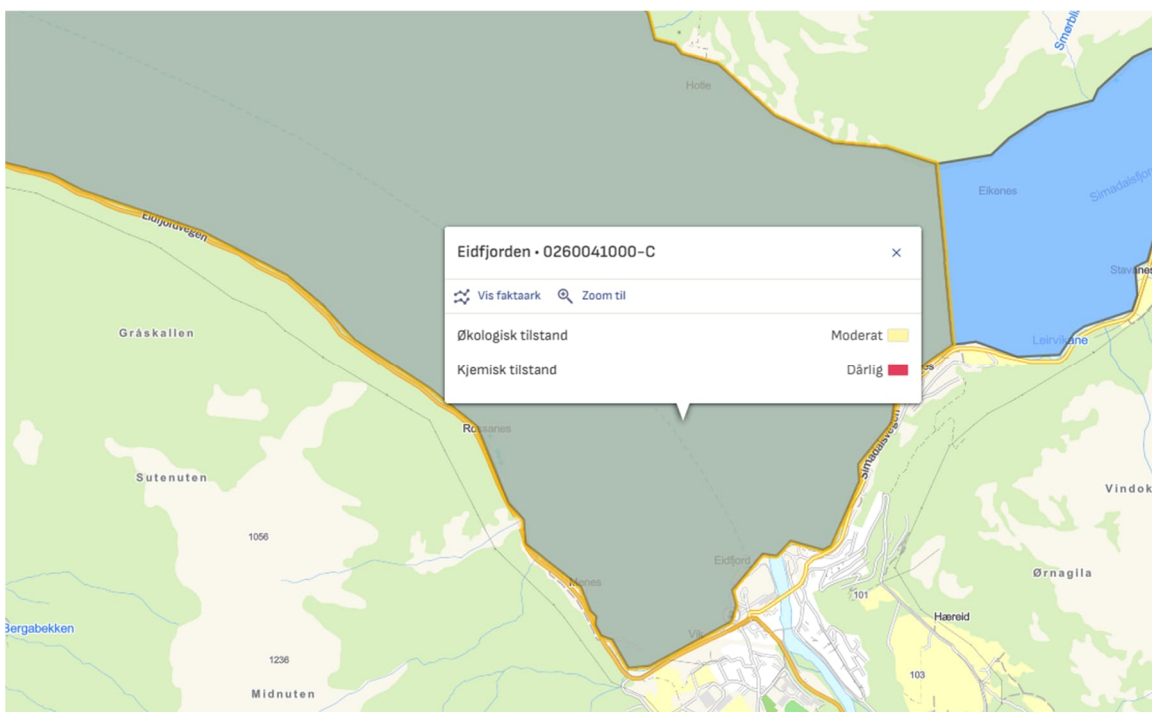
Figur 9 Sensitive artsdata maskert

Figur 10 Verdsatte naturtyper

Figur 11 Låssettingsplass i Gamlenaustvika

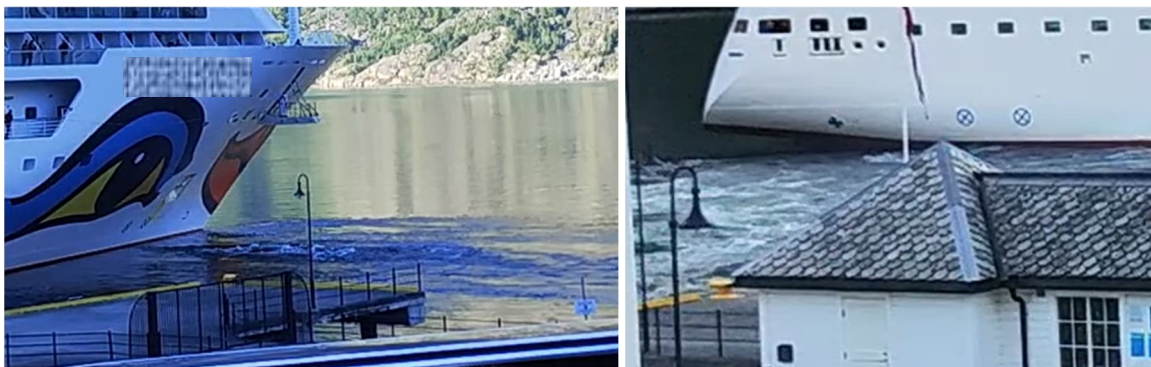
Figur 12 Økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomst Eidfjorden

Figur 13 Potensielt tilgjengelig strandsone 2022

1.5 Risikovurdering av registrerte forhold og forebyggende tiltak

Fisk kan påvirkes ved spredning av partikler og støy i forbindelse med ramming av peler og utlegging av nye betongmadrasser. Cruiseskipenes propeller skaper mye bevegelse i vannmassene som bidrar til oppvirvling av finstoff når de legger fra kai. Se bilder i Figur 14. Venstre bilde i Figur 3 viser hvordan sidepropellens kraft har flyttet på eksisterende betongmadrasser. Oppvirvling og av partikler i forbindelse med skipstrafikken bidrar til en regelmessig spredning. Utlegging av nye betongmadrasser vil ikke bidra til mer spredning enn det som allerede foregår regelmessig og i tillegg vil nye madrasser som forankres forbedre dagens situasjon ved at hele området dekkes til og beskytter underliggende sediment på en bedre måte enn eksisterende madrasser.

Figur 14 Venstre: Vannstrøm fra baugpropell. Høyre: Vannstrøm fra propell i akterenden

Låssettingsplassen Gamlenaustvika II ligger ca. 500 m vest for tiltaket (Figur 11). Prosjektet har vært i kontakt med Sør-Norges Fiskarlag for å få informasjon om bruken av låssettingsplassen. I epost datert 18. august 2025 svarer de følgende:

«Har snakka med lokallaget og det ser ikkje ut til at det er eit problem. Kan derimot ikkje gi garanti for at det ikkje vil foregå slik aktivitet. Låssetting blir utført av kystnotfartøy som ikkje har kapasitet til å føre fisken til land sjølv og er midlertidig mellomagring av fisk i påvente av føringsbåt. Ber om at dersom det skulle vere ein merd med låssatt fisk på tidspunktet, at eigar blir varsla i god tid. Stenget skal vere merka med kontaktinfo. Alternativt er det mulig å ta kontakt med oss eller Norges Sildesalgslag». Bilde som viser låssatt fisk ble lagt ved og er vist i Figur 15.

Figur 15 Bilde mottatt av Sør-Norges Fiskarlag som viser låssatt fisk

Det vil opprettes kontakt med brukere av låssettingsplassen i forkant av oppstart og låssettingsplassen bør ikke benyttes under arbeidene.

Det er ikke registrert gyteområder for torsk i nærheten som kan påvirkes av arbeidene.

Det er anadrom laksefisk i elva Eio. Laks starter sin vandring opp i elven for å gyte sent på våren til litt utpå høsten. Selve gytingen foregår fra oktober til desember. Sjørret vandrer opp i elvene hovedsakelig fra august til oktober for å gyte. Både laks og sjørret forblir i elven gjennom vinteren. I forhold til planlagt tidsperiode for arbeidende (medio november-desember) anses risikoen for påvirkning å være liten da fisken vil være i elven oppstrøms arbeidene.

Forurensningssituasjon i sedimenter er ikke kjent. Dagens kai ble etablert for 20 år siden og bunnen under og rundt kaien er erosjonssikret med betongmadrasser. Bilder fra dykkerinspeksjon gjennomført i august 2025 viser at det er svært lite finstoff som har samlet seg på overflaten, se bilde i Figur 3. Samtidig viser inspeksjonen at skipenes proppelkraft er så sterk at betongmadrassene har flyttet på seg og på den måten er større områder ubeskyttet og partikler fra disse områdene vil virvles opp hver gang et skip ankommer. Dersom opsjon på bytte av madrasser utløses, vurderes dette som et positivt tiltak ved at bunnsediment i hele området beskyttes og spredningen av finstoff vil reduseres sammenlignet med dagens situasjon.

Det er registreringer av både kritisk truede og sterkt truede fuglearter i området. Dette skal hensyntas i anleggsfasen. Anleggsarbeidene utføres i all hovedsak før hekkesesongen (mars-juli). Entreprenør må følge opp om det er fuglereir under bygging. Disse skal da fjernes fortløpende.

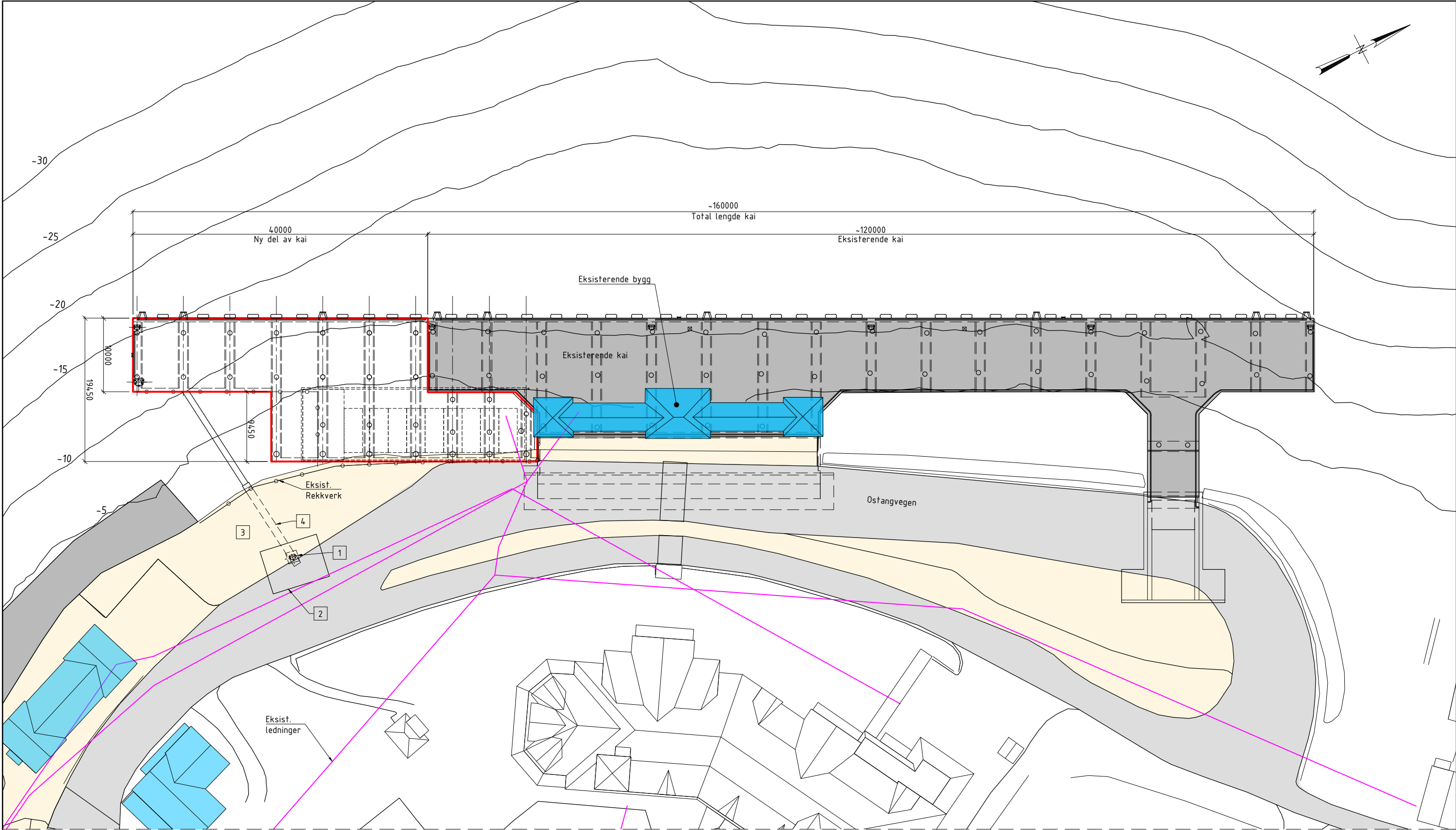
Det er registreringer av fremmede (uønskede) plantearter i nær tilknytning til tiltaket, men dette er ikke av betydning for arbeider i sjø.

Det er hotelldrift svært nært innpå tiltaket, samt en enebolig og en fritidsbolig. Dette skal hensyntas med tanke på støy, luftforurensning, drift og orden på anleggsområde og ev. begrensninger av gangadkomst og ferdsel.

Området er allerede sterkt preget av havnedrift og infrastruktur tilknyttet dette og det anses som mindre sannsynlig at tiltaket vil ha negativ påvirkning på friluftsområder i nærheten av tiltaket, rovfugl og såkalte «hotspots» for enkelte trua artsgrupper. Tiltaket ligger innenfor aktsomhetsområde for kvikkleire, men stabilitetsforhold er ivaretatt i den tekniske prosjekteringen av tiltaket.

Det kan forekomme uhell og søl av olje fra anleggsmaskiner i forbindelse med arbeidene. Entreprenør skal utarbeide en beredskapsplan og sørge for at det er et beredskapslager med oljeadsorpsjonsmidler og/eller oljelenser.

2. Vedlegg: Tegninger

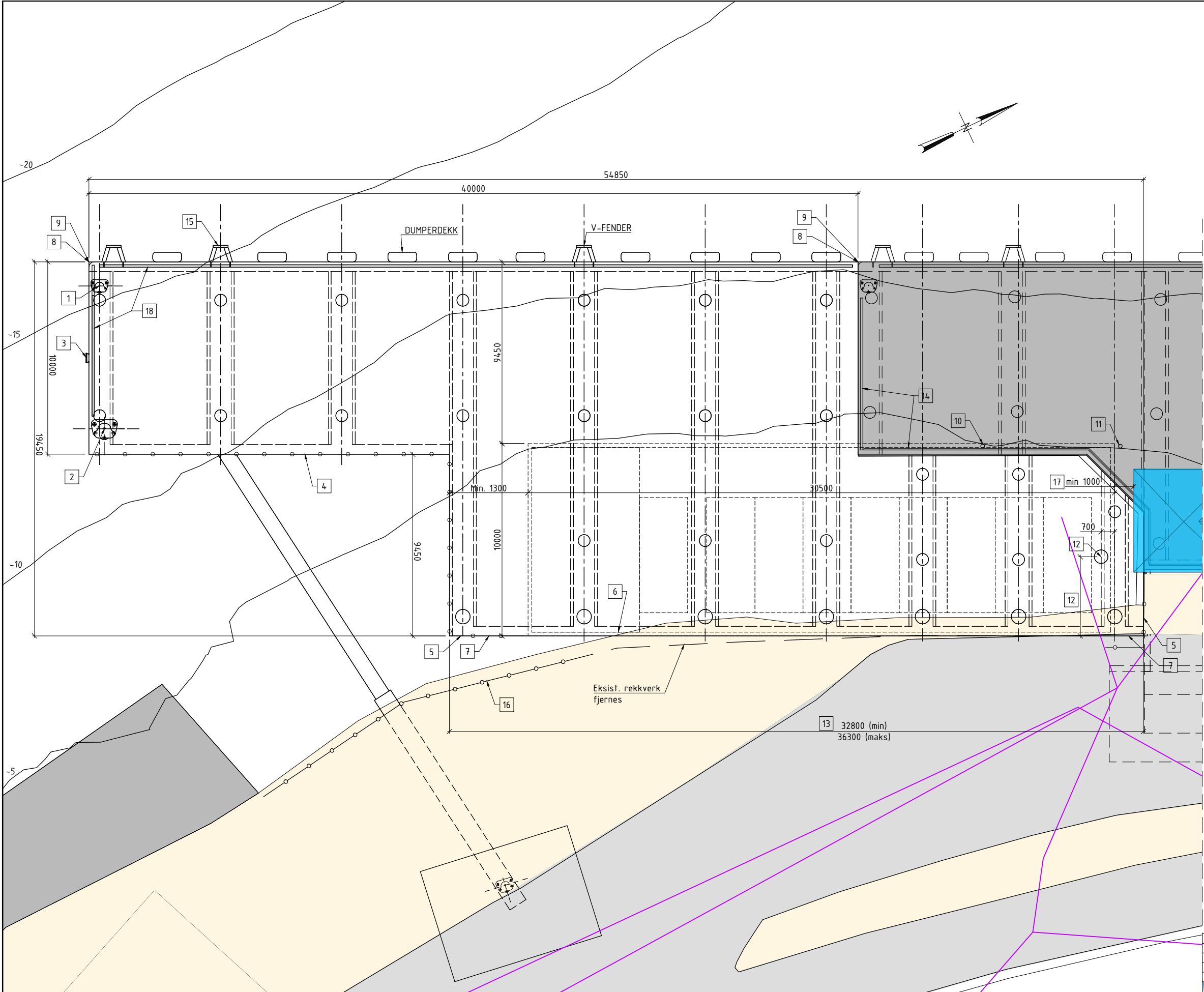

BEMERKNINGER

1. Eksisterende puller fjernes. Gjenstående elementer skal være under bakken, slik at de ikke er synlige når prosjektet er ferdig.
 2. Fundamentet til eksisterende puller kan benyttes for fundamentering av støttestag, hvis det er ønskelig. Prosjekterende må vurdere kapasiteten av fundamentet.
 3. Det er betongplate under eksisterende bordgang.
 4. Eventuelle støttestag til kaia, enten fra eksisterende pullerfundament eller nytt fundament, skal gå under bakken på landområdet og komme ut i fyllingskanten. Eventuelle stag skal ikke forstyrre gangområdet
 5. Det er opp til entreprenøren å komme frem til optimalt antall, plassering og dimensjon av bjelker og peler. Tegnet løsning er kun for illustrasjon.
- VA-ledninger
- Delen av kaien som skal bygges i dette prosjektet.

A PLAN 5
1:500 (A3)

Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb.	Kontr.	Godkj.	Rev. dato
		Saksnr.			
		Tegningsdato			15.08.2025
		Bestiller			Inge Tangerås
		Produsert for			Visit Eidfjord KF
		Produsert av			Aas-Jakobsen AS
		Koordinatsystem			EUREF89 NTM7/NN2000
		Prosjektnummer			-
		Prosjektfaser			-
		Byggeværksnummer			-
		Målestokk A1			Som vist
		Tegningsnummer/ revisjonsbokstav			K101
Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av	Konsulentarkiv		
SST	SFE	SST	12993		

A PLAN
1:200 (A3)

BEMERKNINGER

1. 1 stk ny 100 tonns puller.
2. 1 stk ny 150 tonns puller.
3. 1 stk ny leder midt på platen.
4. Rekkverk skal være av samme type som brukt på eksisterende del av kaien
5. Permanent rekkverk skal være iht. Kystverkets krav.
6. Midlertidig rekkverk der fremtidig bygg kommer skal være i henhold til Kystverkets krav.
7. Port. Skal være i henhold til Kystverkets krav.
8. Eksisterende markeringslampe flyttes til nytt kaihjørne.
9. Eksisterende hjørnefender flyttes til nytt kaihjørne.
10. Lampe demonteres hvis den er i veien for anleggsarbeidene. Hvis den ikke er i veien i ferdigstilstanden, monteres den når arbeidene er utført.
11. Flaggstang demonteres hvis den er i veien for anleggsarbeidene. Hvis den ikke er i veien i ferdigstilstanden, monteres den når arbeidene er utført.
12. Kumlokk, ø650 mm, med tilhørende utsparing for nedgang til å komme seg under kaien skal plasseres med senter 700 mm fra byggets kortvegg. Avstanden fra land bestemmes av byggherre.
13. På grunn av at utsparingen i punkt 12 skal unngå underliggende bjelker, eller for å få konstruksjonen til å passe med hensiktsmessige standardelementer, kan entreprenøren være interessert i å justere lengden på kaien. Oppgitte maks. (reguleringsplanen) og min. mål (nok plass til bygg og passasjer) skal overholdes.
14. Eksisterende rekkverk og kaifrontlist fjernes. Det skal ikke stå igjen noe som er til hinder for god og trygg bruk av kaien. Dette gjelder alle steder hvor det er unaturlig at de er plassert på ferdig ombygd kai.
15. Fendringen på ny del skal være tilsvarende som på eksisterende del. Det skal være 3 stk nye V-fendere.
16. Eksisterende rekkverk tilpasses til ny situasjon. Det anbefales at entreprenør ser på dette området på tilbudsbeiferingen.
17. Målt fra veggen av eksisterende bygg
18. Kaifrontlist skal være av samme type som brukt på den eksisterende delen av kaien.

Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb.	Kontr.	Godkj.	Rev. dato
		Saksnr.			
		Tegningsdato			15.08.2025
		Bestiller			Inge Tangerås
		Produsert for			Visit Eidfjord KF
		Produsert av			Aas-Jakobsen AS
					AAS-JAKOBSEN
		Koordinatsystem			EUR89 NTM1/NN2000
		Prosjektnummer			-
		Prosjektfaser			-
		Byggeværksnummer			-
		Målestokk A1			Som vist
		Tegningsnummer/ revisjonsbokstav			K102
Konkurransegrunnlag					
Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av	Konsulentarkiv		
SST	SFE	SST	12993		